

50 év

Bevezetés az építési szakmába

Az egyetem után munkába állásra nem lehetett jobb választás, mint a Középületépítő Vállalat. Vezető gárdája, képzett munkavállalói, referenciái és folyó munkái kiváló lehetőséget teremtettek az építőipari kivitelezés minden részletének, fogásának megismerésére, a szakmai tudás elsajátítására, annak fejlesztésére. A korábban magántulajdonú cégekből (pl. Zorg és tsa) államosított számmal jelzett (41-es és 45-ös) vállalatból 1966-ban alapított elit vállalat kizárólag Budapesten tevékenykedett, és hosszú ideig, amíg én ott dolgoztam (20 év) és azután is, építette a legjelentősebb középületeket, irodákat, kórházakat, szállodákat, kulturális és sportlétesítményeket, az állam és az MSZMP (az állammal egyenértékűen, sokszor fölé rendelve) által kiemelt épületeket. Az akkori szokásoknak és szükségleteknek megfelelően a fénykorában 3000 fős, a szakma csaknem minden ágát saját létszámmal működtető vállalatnak meg volt a lehetősége, és élt is vele, hogy a hazai építőipari innováció, technológiai fejlesztés élcsapata legyen. Itt állították munkarendbe először az országban a nagytáblás acél alagút és síkzsaluzatokat (Outinord, Scan-Form), itt került bevezetésre Magyarországon a gipszkarton fal (KÖZFAL) és itt volt kísérleti terepe a hazai könnyűszerkezetes építésnek is. Minden adott volt tehát, hogy sok munkával, odafigyeléssel, szorgalommal és némi szerencsével eredményes szakmai karriert fussak be.

Már munkába állásom első hónapjában megismerhettem több épület pillanatnyi helyzetét, mert a relatív műszaki irányítói hiány miatt ide – oda dobáltak. Voltam átadás előtti épületen, egy munkaterület kitűzésén és egy hiánylista felvételén is, de legszerencsésebb akkor voltam, amikor a befejező munka sűrűjében találtam magam a Duna Intercontinental Szálloda építésén. Itt megtanultam, hogy a szakmában szinte nincs lehetetlen, elérhető a kiváló minőségű épület, ha rendelkezésre állnak a megfelelő kereskedelmi lehetőségek, behozhatók a hazainál jobb minőségű építőanyagok és igénybe vehetők a hazai iparos és művészvilág egyéni, kreatív produktumai is. Hogy mi történik akkor, ha az egész ország presztízs kérdésként tekint egy kirakatnak szánt létesítményre. Ez az élmény meghatározó lett egész későbbi pályámra.

Még másfél évig dolgoztam munkahelyi építésvezetőségen, mint, akkori kifejezéssel élve termelési ügyintéző, 1440.- Ft/hó havi fizetésért, még két évig a szokásos 10% munkahelyi pótlék és prémium nélkül. (azt mondták ilyen alacsony fizetéshez nem jár semmi plusz). A Budapesti Műszaki Egyetem építkezéseit követtem (építészkar labor, „Z” épület, a „K” épületben két kémia tanszék felújítása, „V” épület hiánypótlása, kísérleti atomreaktor befejezése) és tapasztalatot szereztem sortatarozásban (Budafoki út) valamint, a nálunk akkor ritka lakásépítésben (KÖZTI KISZ lakások, Hámán Kató út). Ez utóbbi során megtapasztaltam az esztelen, véghajrá lehetetlenségét, a lakásépítés egész más természetű lebonyolítását. Ez alatt az idő alatt közel kerültem a fizikai dolgozókhoz (külön büszke volta arra, hogy milyen szeretettel gratuláltak házasságkötésemhez), a hagyományos építési módokhoz és a korszerű zsaluzási technológiákhoz. Megtanultam a Scan-Form zsaluzás fogásait, amely később nagy segítségemre volt munkámhoz, akárcsak a monolit és előregyártott vasbeton technológia hasonlóságát és különbségét. Kipróbáltam egy baritbetonos (sugárvédettséget biztosító) talicska tolását is, néhány métert bírtam.

1971 végén már túl voltam 4 főépítésvezető és két építésvezető alatti munkavégzésen, megismerték munkámat és behívtak a nemrég átadott Molnár utcai központba előkészítőnek. Bizalmat szavaztak nekem azok a főnökeim, akikre szeretettel és hálával gondolok vissza. (4 György, Balázs György

igazgató, Hajós György műszaki igazgató, Szabó György főépítésvezető és Gidli György építésvezető.) Akkor indult a Ménesi úti Tanácsakadémia, az első magyar tervezésű és kivitelezésű könnyűszerkezetes épület előkészítése, erre kaptam megbízást. Itt tanultam meg, hogy az jó előkészítő munka az egyik legfontosabb tevékenység, teljes műszaki szakmai, anyag és épületszerkezet ismeretet igényel, belekóstol az épületgépészet és épületvillamosság építéstechnológiájába is és ehhez az alvállalkozókkal folytatott műszaki és áralkuk lebonyolításához kereskedelmi véna is szükséges. Megismertem a tervezőket, a tervezői egyeztetéseket, neves tervezőket. Finta Józsefet már megismertem, ő munkáival végig kísérte egész pályámat, sokat köszönhetek neki, de a többi lakóterves, köztis és iparterves „sztárépítész”-hez is baráti kapcsolatok fűztek (Nagy Elemér, Törőcsik Sándor, Hollay György, Lázár Antal, Reimholz Péter). A Tanácsakadémia építése egy időre megtorpant, addig megkaptam a DOMUS Lakberendezési Áruház és a Magyar Planetárium szép feladatát (sajnálatos, hogy ilyen – olyan okok hiánya miatt ma mindkettő zárva tart) és más kisebb feladatokat. Egészen 1973 elejéig ezekkel a munkákkal voltam elfoglalva, amíg rám bízták a tervezett Budapest Hilton Szálloda tervezői konzultációját és előkészítését, ez négy, élményekkel teli, küzdelmes évet foglalt le életemből, talán máig ezt a munkámat tartom legtöbbször egész pályám során, de erről írnék egy külön fejezetet.